

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และอายุยืนยาวมากขึ้น เมื่อเทียบกับอดีตที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจมาจากการสาธารณสุขเจริญขึ้น ประชาชนเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางสาธารณสุขได้เร็ว และแม่นยำมากขึ้น การคมนาคมสะดวกในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย จึงมีกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มจำนวนมากขึ้น ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมพัฒนาเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ บังคับให้มีบริการแก่กลุ่มอายุเหล่านี้ในรูปแบบที่รับกับสภาพของกลุ่มอายุ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ ต้องได้รับบริการเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้มีบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับสิทธิได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ ซึ่งได้ระบุว่าบุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และควรได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ (บรรณ สุทธิพานิช, 2553 : 35)

การเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุนั้น กล่าวได้ว่า มีความชัดเจนและเริ่มเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องในสังคมมากขึ้น นับจากปี พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) ซึ่งถือเป็นปีแรกที่องค์การสหประชาชาติเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ต่อมาที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ วันที่ 14 สิงหาคม 2521 ได้มีมติให้จัดการประชุมสมัชชาโลกว่าด้วยผู้สูงอายุขึ้นในปี 2525 ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เพื่อแลกเปลี่ยนและสะท้อนปัญหาของผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากการมีอายุที่ยืนยาวขึ้น การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการระยะยาวที่จะให้หลักประกันทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ผู้สูงอายุ และเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ 1 ตุลาคมของทุกปีเป็นวันผู้สูงอายุสากล โดยมีการประกาศวาระดังกล่าวไว้ในเจตนารมณ์แห่งสหประชาชาติด้วย ต่อมาวันที่ 16 ธันวาคม 2534 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองหลักการ 18 ประการสำหรับผู้สูงอายุ (กชกร สังขชาติ และสม โภชน์ อเนกสุข, 2547 : 5-6)

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุมาตลอด โดยมีกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุมีทั้งที่เป็นบทบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญและในพระราชบัญญัติ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุในมาตรา 81 ซึ่งกำหนดภารกิจให้รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ผูกพันให้รัฐ

ต้องดำเนินการให้ความช่วยเหลือ หรือสงเคราะห์ให้ผู้สูงอายุอย่างจริงจัง (กชกร สังขชาติ และ สมโภชน์ อเนกสุข. 2547 : 8)

การพัฒนาเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่สำคัญคือการมีพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ที่ได้ กำหนดสาระสำคัญ 2 ประการ คือ 1) กำหนดให้มีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนด นโยบายและแผนหลักเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุน สถานภาพบทบาทและ กิจกรรมของผู้สูงอายุ และให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงาน หลักที่ดูแลรับผิดชอบการจัดทำแนวทางปฏิบัติตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) การกำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดให้ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษด้วยความสะดวก และรวดเร็ว การบริการการศึกษา การศาสนา และการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะประเทศไทยกำลังก้าวสู่สังคม ผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้นี้ จำนวนของผู้สูงอายุในแต่ละครัวเรือนจะมีมากกว่าคน วยทำงาน ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และพ้นจาก สภาพการเป็นภาระของสังคมหรือคนในครอบครัว ภารกิจนี้เป็นหน้าที่ของทุกภาคส่วนที่มีบทบาท ในด้านการจ้างงานหรือการสร้างรายได้ มิใช่หน้าที่ของรัฐบาลเท่านั้น (กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์. 2547 : 29-30)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 53 รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับบุคคลที่มีอายุเกิน 60 ปี บริบูรณ์ และ รายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะ อย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 54 ได้บัญญัติเกี่ยวกับผู้สูงอายุ โดยกล่าวถึงผู้ซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ และมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ ให้มีสิทธิได้รับความ ช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้รับรู้ว่าผู้ที่มีอายุเกิน 60 ปี เป็นผู้ที่ พ้นจากวัยทำงานแล้ว เมื่อผู้มีอายุเกินหกสิบปีไม่ได้รับการจ้างงานก็อาจประสบความยากลำบากในการยังชีพได้ มาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 นี้ เป็นบทบัญญัติแรกของกฎหมายไทย ที่พยายามตอบสนองความ จำเป็นของผู้สูงอายุอย่างเฉพาะเจาะจง ความช่วยเหลือที่รัฐอาจให้แก่ผู้สูงอายุ อาจเป็นได้ทั้งการให้ เป็นเงินช่วยเหลือ การจัดหางานที่เหมาะสมกับกำลังของผู้สูงอายุ นอกจากนั้นมาตรา 80 กำหนดให้ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม คุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอ ภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ใน

สภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งตนเองได้ นอกจากนี้รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างหลักประกันรายได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุ โดยสร้างหลักประกันรายได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ หรือ ไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้โดยการจัดสรรเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่แสดงความจำนงขอขึ้นทะเบียนเพื่อรับการสงเคราะห์ (สงกรานต์ พลีสัตย์. 2551 : 34-35)

ในด้านภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยได้กำหนดให้การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา (ผู้สูงอายุ) และผู้ด้อยโอกาส รวมถึง การดำเนินงานสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุซึ่งได้รับการถ่ายโอนจากกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และองค์การบริหารส่วนตำบลได้ปฏิบัติหน้าที่นี้เหมือนกับองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 34)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก มีรายได้จากเงินอุดหนุนและภาษีท้องถิ่น มีหน้าที่ในการจัดบริการสวัสดิการสังคม และพัฒนาผู้สูงอายุ แต่ในสภาพความเป็นจริง พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงมีปัญหาในการได้รับการบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้เนื่องจากความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับแตกต่างกัน แม้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง สามารถจัดสรรเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้กับผู้สูงอายุได้โดยไม่ต้องพึ่งงบประมาณจากรัฐแต่เพียงอย่างเดียว แต่การพัฒนาผู้สูงอายุยังไม่สามารถทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549 : 45)

องค์การบริหารส่วนตำบลดงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการในการพัฒนาผู้สูงอายุหลายด้าน เป็นเวลากว่า 10 ปี แต่เนื่องจากผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่เป็นผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ จำนวน 11 หมู่บ้าน จำนวน 779 คน ซึ่งต้องใช้เงินเดือนละ 389,550 บาท (สามแสนแปดหมื่นเก้าพันห้าร้อยห้าสิบบาท) หรือปีละ 4,674,600 บาท (สี่ล้านหกแสนเจ็ดหมื่นสี่พันหกร้อยบาท) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้แล้วมีความจำกัดในการพัฒนาผู้สูงอายุด้านอื่น ๆ (องค์การบริหารส่วนตำบลดงขวาง. 2555 : 35)

ในปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมาองค์การบริหารส่วนตำบลดงขวางได้เริ่มพัฒนาผู้สูงอายุตามนโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 หัวด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย เช่น การได้รับความสะดวกโดยมีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน การเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษา แนะนำการดูแลสุขภาพ เป็นต้น ด้านการศึกษา เช่น การให้ความรู้ที่เหมาะสมโดยเฉพาะเรื่องที่

จำเป็นกับผู้สูงอายุ การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถ เป็นต้น ด้านความมั่นคงของ รายได้และการทำงาน เช่น การจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ และการฝึก อบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมกับวัยของผู้สูงอายุ เป็นต้น ด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริม ให้มีครอบครัวที่อบอุ่น และการประกาศเกียรติคุณที่เป็นแบบอย่างในสังคม เป็นต้น และด้าน สวัสดิการสังคม เช่น สงเคราะห์ผู้สูงอายุเคลื่อนที่ และการส่งเสริมให้ได้รับความช่วยเหลือจาก ภาคเอกชน เป็นต้น (องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง, 2555 : 38-40) และการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการดังกล่าวในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จนถึงขณะนี้ ยังไม่ปรากฏว่ามี การประเมินผลอย่างจริงจัง เป็นระบบมาก่อน

ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลคงขวง จึงมีความสนใจ ที่จะวิจัย ความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการสำหรับ ผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง อำเภอเมือง จังหวัด นครพนม ว่าเป็นอย่างใด และผู้ที่สามารถตอบคำถามได้อย่างดีน่าจะเป็นผู้สูงอายุที่ได้รับผลจาก การพัฒนาโดยตรง ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะสามารถใช้เป็นข้อเสนอในการพัฒนา นโยบายและ มาตรการสำหรับผู้สูงอายุให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535 - 2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพเดิม และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบายและ มาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการ สำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้สูงอายุ จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพเดิม และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. เนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับสาระสำคัญของนโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านสวัสดิการสังคม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 779 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง, 2556 :5)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 265 คน ได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ จำแนกเป็น

- 3.1.1 เพศ
- 3.1.2 อายุ
- 3.1.3 อาชีพเดิม
- 3.1.4 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ นโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุ (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ, 2543 : 36-38) ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 5 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 ด้านสุขภาพอนามัย
- 3.2.2 ด้านการศึกษา
- 3.2.3 ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน
- 3.2.4 ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- 3.2.5 ด้านสวัสดิการสังคม
- 4. พื้นที่ในการวิจัย
เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
- 5. ระยะเวลาในการวิจัย
ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปทั้งชายและหญิงและมีสัญชาติไทยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ที่ได้รับการพัฒนาตามนโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554
3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทหนึ่งซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม และใช้คำย่อว่า อบต.
4. การพัฒนา หมายถึง กิจกรรม ที่บุคคล คณะบุคคล องค์กร ซึ่งอาจเป็นองค์กรเอกชนหรือองค์กรของรัฐมุ่งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ของบุคคลหรือกลุ่มคนให้ดียิ่งขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การพัฒนาผู้สูงอายุตามนโยบาย และมาตรการสำหรับผู้สูงอายุระยะยาว พ.ศ. 2535-2554 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ใน 5 ด้าน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ด้านสุขภาพอนามัย หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการพัฒนาผู้สูงอายุ ดังนี้ การส่งเสริมสุขภาพทั้งกายและใจเป็นประจำ ได้รับการบริการยาสามัญประจำ ความสะดวกด้านสถานพยาบาล การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข การจัดบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพ และการจัดบริการแพทย์แผนไทยในการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ

4.2 ด้านการศึกษา หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการพัฒนาผู้สูงอายุ ดังนี้ การให้ความรู้ที่เหมาะสม และที่จำเป็น เผยแพร่ความรู้ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุทางสื่อ วิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ การฝึกอบรมด้านอาชีพที่เหมาะสมกับวัย การเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถ เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น การรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ เป็นต้น

4.3 ด้านความมั่นคงของรายได้และการทำงาน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการพัฒนาผู้สูงอายุ ดังนี้ คุ้มครองรายได้จากการทำงานในระดับที่เป็นธรรม การส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวลดการพึ่งพา ผู้สูงอายุในเรื่องรายได้ การจัดให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดินห้องสุขา เป็นต้น การเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ การจัดให้มีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ การสงเคราะห์ในการจัดงานศพตามประเพณี การให้มีหน่วยงานติดต่อประสานให้แก่ผู้สูงอายุที่ต้องการทำงาน และการส่งเสริมให้สหกรณ์การเกษตรมีบทบาทช่วยผู้สูงอายุในด้านเงินทุนด้านการเกษตร

4.4 ด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวาง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการพัฒนาผู้สูงอายุ ดังนี้ การส่งเสริมโครงสร้างครอบครัวแบบขยายเพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างอบอุ่นแก่ผู้สูงอายุ การรณรงค์เสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมในด้านเชิดชูคุณค่าของผู้สูงอายุ การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีบทบาททั้งในครอบครัวและสังคม ตามความถนัดการจัดกิจกรรมให้สถาบันศาสนามีบทบาทในการเผยแพร่หลักธรรมกับผู้สูงอายุ การประกาศเกียรติคุณที่เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม การส่งเสริมบุคคลทั่วไปเคารพนับถือผู้สูงอายุ การส่งเสริมบุคคลทั่วไปยกย่องในคุณงามความดีผู้สูงอายุ การจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับผู้สูงอายุ และการจัดการเผยแพร่ธรรมให้เกิดความอ่อนแก่ใน เรื่องการเกิด แก่ เจ็บ และตาย อันจะทำให้ผู้สูงอายุลดความวิตกกังวลลง

4.5 ด้านสวัสดิการสังคม หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้ดำเนินการพัฒนาผู้สูงอายุ ดังนี้ การมีหน่วยสงเคราะห์ผู้สูงอายุเคลื่อนที่ การส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุ การได้รับสิทธิในการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีรายได้ และการได้รับโอกาสเสนอแนะความต้องการรับสวัสดิการอื่น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยจะได้นำไปใช้ในการพัฒนานโยบายและมาตรการสำหรับผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลคงขวง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY